

คุณแม่ตั้งครรภ์มีโอกาสเสี่ยงคลอดก่อนกำหนด

●หนึ่งในสาเหตุต้นๆที่ทำให้เจ้าตัวน้อยต้องเข้ารับการรักษาในหน่วยดูแลทารกแรกเกิดวิกฤตคือการคลอดก่อนกำหนด นั่นคือการคลอดก่อนครบสัปดาห์ที่ 37 ของการตั้งครรภ์ เนื่องมาจากอายุและโรคประจำตัวของมารดาความผิดปกติของโครโมโซม รวมถึงกรรมพันธุ์และอื่นๆ ดังนั้นการฝากครรภ์ในโรงพยาบาลที่มีแพทย์เฉพาะทางเครื่องมือเทคโนโลยีที่ครบครัน ที่สำคัญคือมีหน่วยดูแลทารกแรกเกิดวิกฤตคอยดูแล ย่อมช่วยให้คลอดเจ้าตัวน้อยได้อย่างราบรื่น

เมื่อไหร่เรียกคลอดก่อนกำหนด

●เป็นภาวะการคลอดก่อนอายุครรภ์ ครบ 37 สัปดาห์ ซึ่งทารกเหล่านี้ถึงแม้ว่าอวัยวะต่างๆครบสมบูรณ์ แต่การทำงานของอวัยวะแทบทุกส่วนยังไม่ดีเท่าทารกครบกำหนด ซึ่งช่วงหลังคลอดมักต้องการการดูแลเป็นพิเศษและต้องอยู่รักษาในโรงพยาบาลนานกว่าปกติ

ปัจจัยเสี่ยงการคลอดก่อนกำหนด

1.มารดา

-โรคประจำตัวของมารดา เช่น เบาหวานความดันโลหิตสูง หัวใจ

-อายุของมารดา มารดาอายุน้อยเกินไป คือ น้อยกว่า 18 ปี หรือมารดาที่อายุมากเกินไป คือมากกว่า 35 ปี ถือว่ามีความเสี่ยงที่อาจคลอดก่อนกำหนด

-มีประวัติเคยคลอดก่อนกำหนด

-มดลูกขยายตัวมากเกินไป เช่น ครรภ์แฝด ภาวะน้ำคร่ำมากกว่าปกติ เป็นต้น

-มดลูกมีความผิดปกติแต่กำเนิด เช่น ปากมดลูกสั้น

-การอักเสบในช่องคลอด

-ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ในขณะตั้งครรภ์

-ฟินฟู และการอักเสบของเหงือก

2.บุตรในครรภ์ หากบุตรในครรภ์มีความผิดปกติของโครโมโซมหรือมีภาวะติดเชื้อ จะทำให้มารดามีอาการเจ็บท้องคลอดก่อนกำหนดได้

สัญญาณเตือนคลอดก่อนกำหนด

➢ปวดหลังช่วงล่างหรือบริเวณเอว เป็นต่อเนื่องหรือเป็นๆหายๆแม้จะเปลี่ยนท่าทาง

➢เจ็บท้องต่อเนื่อง 4 ครั้งใน 20 นาที หรืออาจเกิดเป็นระยะๆเนื่องจากการหดตัวของมดลูก

➢มีมูกหรือเลือดออกทางช่องคลอด

➢รู้สึกลูกดิ้นน้อยกว่าปกติ

➢บวมและความดันโลหิตสูงขึ้น อาจเป็นสัญญาณหนึ่งของครรภ์เป็นพิษ

การตรวจเช็คคลอดก่อนกำหนด

①ตรวจภายในโดยพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของปากมดลูก ความกว้าง ระยะห่าง ขนาดตัวและตำแหน่งทารกในครรภ์ เพื่อประเมินความเสี่ยงในการคลอดก่อนกำหนด

②ตรวจ Untrasound เพื่อวัดความยาวและดูรูปร่างของปากมดลูกในการประเมินภาวะครรภ์เสี่ยงและโอกาสคลอดก่อนกำหนด

③เจาะตรวจน้ำคร่ำเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของทารกและภาวะติดเชื้อต่างๆ

อันตรายเมื่อเด็กคลอดก่อนกำหนด

หากทารกคลอดก่อนกำหนดจะเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ผิดปกติและส่งผลกระทบต่อระบบร่างกาย ดังนี้

☞ปอด พบปัญหาเรื่องการขาดสารลดแรงตึงผิวได้ในทารก

- ☞ หัวใจ อาจมีปัญหาที่เส้นเลือดที่เชื่อมต่อระหว่างเส้นเลือดแดงใหญ่ที่ออกจากหัวใจเพื่อไปเลี้ยงร่างกาย
- ☞ สมอ ทารกน้ำหนักน้อยกว่า 1,500 กรัม มีความเสี่ยงที่จะมีเลือดออกในสมอ
- ☞ ลำไส้ มีความเปราะบางมากกว่าปกติ
- ☞ ดวงตา จอประสาทตายังไม่สมบูรณ์ อาจส่งผลต่อการมองเห็นของทารกได้
- ☞ หู มีโอกาสเสี่ยงที่จะบกพร่องของการได้ยิน
- ☞ การติดเชื้อ ทารกที่คลอดก่อนกำหนดมักติดเชื้อได้ง่ายเนื่องจากระบบภูมิคุ้มกันทำงานได้ไม่เต็มที่

นอกจากในระยะยาวอาจจะมีผลต่อความบกพร่องทางสติปัญญา พฤติกรรม พัฒนาการทางด้านต่างๆ ดังนั้นการได้รับการดูแลโดยกุมารแพทย์ สาขาทารกแรกเกิดและปริกำเนิดที่ดูแล 24 ชั่วโมง โรงพยาบาลที่มีหน่วยทารกแรกเกิดวิกฤตจึงมีความสำคัญมาก

เพราะทารกคลอดก่อนกำหนดจะได้รับการดูแลที่ถูกต้องเพื่อกลับไปใช้ชีวิตและเติบโตอย่างมีคุณภาพ

การดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด

ในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด สิ่งสำคัญคือป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดขึ้น โดยกุมารแพทย์สาขาทารกแรกเกิดและปริกำเนิดจะให้การดูแล ดังนี้

- พุดคุยรายละเอียดพร้อมให้คำแนะนำพ่อแม่อย่างใกล้ชิด
- ดูการหายใจของทารกและติดตามอาการอย่างสม่ำเสมอ
- ควบคุมอุณหภูมิร่างกายให้เหมาะสม
- ตรวจเลือดเท่าที่จำเป็น
- ดูแลการทานนมของทารกให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการที่ควรได้รับ
- ดูแลรักษาทารกจนมีน้ำหนักมากกว่า 2,000 กรัม จึงสามารถกลับบ้านได้
- เตรียมความพร้อมให้คุณแม่ก่อนกลับบ้าน

แผนปฏิบัติการสามัคคี

โครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุกเพื่อลดภาวะ
คลอดก่อนกำหนด
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองพันจันทร์
อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

www.nongpanchan.go.th

032-731635